

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/juni 2014
Institution	Marie Kruses Skole
Uddannelse	stx
Fag og niveau	Fysik A
Lærer(e)	Jørgen Ebbesen
Hold	3.t FY

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Energi
Titel 2	Bevægelsesbeskrivelse
Titel 3	Elektricitet
Titel 4	Lys og atomer
Titel 5	Kræfter og bevægelse
Titel 6	Tryk og opdrift
Titel 7	Gassers fysik
Titel 8	Det naturvidenskabelige gennembrud i renæssancen
Titel 9	Radioaktivitet
Titel 10	Bølgelære
Titel 11	Fysik på Island
Titel 12	Den nære astronomi
Titel 13	Fysikkens bidrag til det naturvidenskabelige verdensbillede

Titel 14	Kinematik, kraft og bevægelse for viderekommende
Titel 15	Bevægelsesmængde
Titel 16	Partikelfysik
Titel 17	Elektriske og magnetiske felter

Anvendte lærebøger

Knud Erik Nielsen, Esper Fogh: *Vejen til Fysik AB1*, Forlaget HAX 2006

Knud Erik Nielsen, Esper Fogh: *Vejen til Fysik B2*, Forlaget HAX 2006

Knud Erik Nielsen, Esper Fogh: *Vejen til Fysik A2*, 2. udg. Forlaget HAX 2011

Per Holck, Jens Kraaer, Birgitte Merci Lund: *Orbit B htx*, 1. e-bogsudgave, Systime 2009

Brydesholt et al: *Orbit C*, Systime 2005

Cramer Andersen et al: *Universets byggesten*, Fysikforlaget 2012

[Retur til forside](#)

Titel 1	Energi
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Effekt, nyttevirkning, varmeenergi, specifik varmekapacitet, kinetisk energi, potentiel energi, nyttevirkning ved omsætning mellem elektrisk og termisk energi. Energikvalitet. Vejen til fysik AB1 38-67, 81-85.</p> <p>Supplerende stof</p> <p>Bæredygtig energi – eksperimentelt arbejde på dtu.</p>
Omfang	13 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Løsning af simple numeriske problemer
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Udførelse af eksperimenter • Test <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isens smeltevarme • Granits varmfylde • Bestemmelse af nyttevirkning af en elkoger • Tyngdeacceleration bestemt ved videoanalyse • Forsøg med vindmøller (halvdelen af klassen) og solpaneler (den anden halvdel) på dtu

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Bevægelsesbeskrivelse (introduktion i 1.g)
Indhold	Kernestof Hastighed, acceleration, bevægelse med konstant hastighed, bevægelse med konstant acceleration. Orbit B htx side 254-265
Omfang	4 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige kompetencer, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen: <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Fysik belyst gennem samspillet med matematik
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning. • Opgaveregning.

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Elektricitet
Indhold	<p>Kernestof: Strømstyrke, spændingsforskel, resistans, elektrisk kredsløb, serie- og parallelkobling, Ohms lov, Joules lov, resistivitet, resistansens temperaturafhængighed, spændingskilder. Orbit B htx side 97-120, 131-133.</p>
Omfang	12 x 95 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige kompetencer, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Udførelse af eksperimenter • Opgaveregning • Skriftlig fremstilling i fysik
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning. • Opgaveregning. <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Karakteristikker • Indre modstand

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 4	Lys og atomer
Indhold	Kernestof Bohrs atommodel, lyskilder, ledere, halvledere og isolatorer. Orbit B htx side 134-149, opgave om brintatomet.
Omfang	6 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige kompetencer, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen: <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Fysik i tilknytning til et paradigmeskift i den menneskelige erkendelse.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Opgaveregning <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spektret fra et lysstofrør og solens spektrum undersøgt vha. håndspektrometer. • Brintspektret som klasseforsøg

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 5	Kræfter og bevægelse
Indhold	Kernestof Kinematik Orbit B htx side 254-271 (mestendels repetition fra 1.g). Dynamik Orbit B htx side 274-287.
Omfang	10 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen: <ul style="list-style-type: none"> • At opleve fysikken på egen krop
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Projektarbejde • Opgaveregning Eksperimentelt arbejde <ul style="list-style-type: none"> • Tyngdekraften • Hookes lov • Skråt kast med video • Hoppende bold med ultralydssensor • Luftmodstand med kageforme • Tivoli!

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 6	Tryk og opdrift
Indhold	Kernestof Orbit B htx side 58-68
Omfang	6 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen: <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Opgaveregning Eksperimentelt arbejde <ul style="list-style-type: none"> • Trykket af en væskesøjle

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 7	Gassers fysik
Indhold	Supplerende stof Idealgasligning (dansk Wikipediaopslag)
Omfang	5 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige kompetencer, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen: <ul style="list-style-type: none"> • Eksperimentel tilgang til idealgasligningen
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Opgaveregning • Eksperimentelt arbejde <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boyle-Mariottes lov • Lufttermometret • Bestemmelse af gaskonstanten vha. lightergas

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 8	Det naturvidenskabelige gennembrud i renæssancen
Indhold	<p>Supplerende stof Skoletjenesten ved Nationalmuseet 2010: <i>Fortællingen om Universet Videnskabelige revolutioner</i>, Aktuel Naturvidenskab 2,2003.</p> <p>AT-forløb i samarbejde med faget historie.</p>
Omfang	5 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysik i tilknytning til et paradigmeskift i den menneskelige erkendelse.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Elevoplæg om udvalgte naturvidenskabsmænd <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Galileis faldrende

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 9	Radioaktivitet
Indhold	<p>Kernestof Radioaktivitet, herunder henfaldstyper, aktivitet og henfaldsloven. Vejen til Fysik B2 side 58-75.</p> <p>Supplerende stof Helsefysik. Vejen til Fysik B2 side 83-95. C-14 metoden Orbit 2 side 44-47</p> <p>http://scitech.au.dk/roemer/mar13/gamle-fisk-snyder-arkaeologer/</p>
Omfang	10 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Gruppearbejde • Opgaveregning <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henfaldsloven • Absorptionsloven • Simulering af radioaktivt henfald med terningekast

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 10	Bølgelære
Indhold	<p>Kernestof</p> <p>Vejen til Fysik AB1 side 102-109, 116-125,132-139.</p> <p>http://www.walter-fendt.de/ph14e/stwaverefl.htm</p> <p>http://www.physics.smu.edu/~olness/www/05fall1320/applet/pipe-waves.html</p> <p>http://phet.colorado.edu/sims/wave-on-a-string/wave-on-a-string_en.html</p> <p>http://www.walter-fendt.de/ph14e/dopplereff.htm</p>
Omfang	6 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Arbejde med appletter <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestemmelse af lydens hastighed med kvartbølgeresonator • Laserlysets bølgelængde • Svingende streng som klasseforsøg • Toneskalaen som klasseforsøg

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 11	Fysik på Island
Indhold	<p>Supplerende stof</p> <p>Den Dynamiske Jord, hæfte fra Danmarks Rumcenter GEUS side 2-16.</p> <p>Jordskælv og pladetektonik – Island rystes og spredes. Artikel fra GeologiskNyt 1, 2000.</p> <p>Pladespredning på Island – geodætiske målinger i 1900-tallet. Artikel fra GeologiskNyt 5, 2008.</p> <p>Vand som brændstof. Artikel fra tidsskriftet Aktuel Naturvidenskab 5, 2006.</p> <p>http://ansatte.uit.no/kare.kullerud/webgeology/webgeology_files/danmark/pladetektonik.html</p> <p>http://ansatte.uit.no/kare.kullerud/webgeology/webgeology_files/danmark/vulkaner.html</p> <p>http://ansatte.uit.no/kare.kullerud/webgeology/webgeology_files/english/upb.html</p>
Omfang	12 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Fysik i virkeligheden – real life pladetektonik, vulkaner og geotermik.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Selvstudium • Kvalitative feltstudier • Gruppearbejde • Opgaveregning

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 12	Den nære astronomi
Indhold	<p>Kernestof</p> <p>Dag og nat, årstiderne, månens faser, sol- og måneformørkelser. Vejen til Fysik AB1 side 7-9, 16-29.</p> <p>http://science.sbccc.edu/physics/flash/LengthofDay.swf</p> <p>http://astro.unl.edu/naap/lps/animations/lps.swf</p> <p>http://highereducation.mcgraw-hill.com/olcweb/cgi/pluginpop.cgi?it=swf::800::600::/sites/dl/free/0072482621/78778/Eclipses_Nav.swf::Eclipse%20Interactive</p> <p>http://www.rummet.dk/solsystemet/jorden/scene5.swf/view</p>
Omfang	5 x 95 minutter
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Arbejde med appletter <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Solens diameter og døgnets længde bestemt vha. paprør

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 13	Fysikkens bidrag til det naturvidenskabelige verdensbillede
Indhold	Kernestof Naturens mindste byggesten. Det kosmologiske princip, universets udvidelse, rødforskydning, størrelsesklasser og supernovaer type Ia. Vejen til Fysik B2 side 142-156, Orbit C side 141-145
Omfang	7 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen: <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Opgaveregning

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 14	
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Stikord. Vejen til fysik A2.</p> <p>Supplerende stof</p>
Omfang	4 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Opgaveregning

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 14	Kinematik, kraft og bevægelse for viderekommende
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Strækning, hastighed og acceleration - nu med differentialregning, kræfter, Newtons love I-III, gravitationsloven, gnidningskræfter, jævn cirkelbevægelse, centripetalkraft, skråt kast, harmonisk svingning, arbejde energi, effekt. Vejen til fysik A2 184-195, 197-199, 212-224, 226-224, 247-262, 286-290øverst.</p>
Omfang	18 x 95 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse • Løsning af simple numeriske problemer
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Opgaveregning • Udførelse af eksperimenter <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harmonisk bevægelse • Jævn cirkelbevægelse

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 15	Bevægelsesmængde
Indhold	Kernestof: Bevægelsesmængde og stød, bevægelsesmængdebevarelse, stød i to dimensioner, bremsespor, bevægelsesmængde og Newtons 2. lov, kraftens impuls. Vejen til fysik A2 304-328.
Omfang	6 x 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen: <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/for dybelse • Løsning af simple numeriske problemer
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Opgaveregning

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 16	Partikelfysik
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Standardmodellens partikler og vekselvirkninger, ATLAS, detektorer, fundamentale vekselvirkninger, kvantetal, gammafaktor, relativistisk masse, relativistisk bevægelsesmængde, relativistisk energi, tærskelværdi. Kvantiserede felter. Universets byggesten 7 -17øverst, 21-25, 27, 33-45 (minus boks 3.1-3.2), 57-70 (minus boks 5.1, 5.3 og 5.4), 77-87, 89-93.</p>
Omfang	18 x 95 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Opgaveregning <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Find en Higgspartikel (Masterclass i partikelfysik).

[Retur til forside](#)

[Retur til forside](#)

Titel 17	Elektriske og magnetiske felter
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Elektriske og magnetiske felter, ladet partikels bevægelse i homogent elektrisk felt, ladet partikels bevægelse i homogent magnetfelt, Laplaces lov, induktionsloven. Vejen til fysik A2 332-363.</p>
Omfang	18x 95 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige kompetencer og mål, der er forsøgt fremmet i overensstemmelse med læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faglig viden/fordybelse
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Udførelse af eksperimenter • Opgaveregning <p>Eksperimentelt arbejde</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laplaces lov

[Retur til forside](#)